

Probleminventering och åtgärdsplan utifrån samverkansöverenskommelsen mellan Trollhättans Stad och Polisområde östra Fyrbodalen 2020

Bakgrund

Trollhättans Stad och polisområde östra Fyrbodalen har sedan 2010 haft en samverkansöverenskommelse gällande det gemensamma brottsförebyggande och trygghetsskapande arbetet i Trollhättans kommun. Överenskommelsen syftar till att öka tryggheten och minska brottsligheten i kommunen, och att utveckla och stärka samverkansformer mellan polisen och Trollhättans Stad. Inom ramen för överenskommelsen ska polisen och Trollhättans Stad ta fram en årlig åtgärdsplan baserad på en gemensamt framtagna problembild. Trollhättans trygghetsgrupp ansvarar för revidering och uppföljning av åtgärdsplanen som återrapporteras i styrgruppen bestående av Kommunstyrelsens presidium, stadsdirektören och lokalpolisområdeschef i östra Fyrbodalen.

Gemensam problembild

Arbetet med en gemensam problembild utgår från kunskap och dokument som visar på hur människors upplevda trygghet ser ut samt hur den anmälda brottsligheten ser ut. Exempel på sådana dokument är "Hälsa på lika villkor", medborgarenkät och Polisens brottsstatistik. En gemensam dialog kring aktuella problemområden förs kontinuerligt mellan polisen, staden och andra samverkande parter i Trollhättans trygghetsgrupp.

I samband med framtagandet av nytt medborgarlöfte har allmänheten inbjudits att lämna synpunkter i en webbaserad medborgarenkät, även marknadsförd via Facebook samt vid ett dialogtillfälle i centrala staden. Vid de systematiska trygghetsronderna ges tillfälle för de som bor, verkar och vistas i stadsdelen att lämna synpunkter kring tryggheten i området. Under 2019 har Halvorstorp/Sandhem/Stavre och Sjuntorp varit föremål för dessa ronder. Grannsamverkansområden, trygghetsvandrare och de kommunala råden har även inbjudits att delta i enkäten.

Trygghet i offentlig miljö

Trygghet som begrepp är inte helt okomplicerat, eftersom det bygger på individens upplevelse. Det är inte alltid som de människor som rent objektivt löper liten risk att de drabbas av brott har samma uppfattning/upplevelse av situationen. Genom arbetet med systematiska trygghetsronder kommer stadsdel för stadsdel att genomlysas under en femårsperiod. Det är också en angelägen uppgift för båda parter att sprida information och kunskap och en mer objektiv bild av t e x kriminalitet. Idag förekommer många felaktiga föreställningar och uppfattningar om situationen i andra bostadsområden, något som med hjälp av underbyggda fakta kan komma att nyanseras något.

Fortsatt fokus på att förebygga bostadsinbrott genom den framgångsrika grannsamverkansmodell som upparbetats över tid mellan Polis - Trollhättans Stad och invånarna. Studier visar att risken att drabbas av inbrott minskar med upp till 38% (BRÅ 2019) om man är aktiv i ett grannsamverksamhetsområde.

Fortsatt brottsförebyggande arbete på utsatta platser, bl a för att minska brott och öka tryggheten. Fokus läggs på att hitta och förhindra unga förövare, bl a genom SIG - Social insatsgrupp och projektet "Insatser mot unga lagöverträdare"

Fortsatt arbete för att skapa trygghet i den offentliga miljön med särskild vikt på kvällar och helger. Förebyggande arbete med ökad ljussättning, röjning av sly mm på otrygga platser skall fortlöpande ske liksom polisens synliga närvaro på aktuella tider och platser. Som komplement till polisens trygghetsskapande arbete kommer ordningsvakter att sättas in i berörda områden i syfte att öka den upplevda känslan av trygghet.

Rekrytering och utbildningen av nya Trygghetsvandrare ska fortsätta och befintliga vandrare ska ges stöd i sitt uppdrag. Att på olika sätt mobilisera vuxenkrafter i alla stadsdelar prioriteras.

Våld i nära relationer

Mäns våld mot kvinnor och hedersrelaterat våld och förtryck är ett allvarligt samhällsproblem som orsakar våldsutsatta kvinnor och barn stort fysiskt och psykiskt lidande. För att mäns våld mot kvinnor ska upphöra måste samhällets insatser utvecklas på flera plan. En effektivare brottsbekämpning från rättsväsendets aktörer vid våld i nära relationer måste till. Det handlar även om att förbättra möjligheterna att upptäcka våld och våldsutövare samt att förstärka skyddet och stödet för de som utsätts för våld. Det våldsförebyggande arbetet handlar bl.a. om att minska återfall och upprepade utsatthet genom strategiska insatser, stöd och skydd till brottsutsatta och insatser för

våldsutövaren. Arbetet med attityder, normer värderingar kring våld, kön och föreställningar om maskulinitet är ytterligare en viktig aspekt.

Sexuellt våld

Män är den grupp som statistiskt utövar flest olika former av våld såsom sexuellt våld, hedersrelaterat våld och förtryck. När det gäller sexuella övergrepp och våldtäkt är flickor och unga kvinnor särskilt brottsutsatta. Att tidigt upptäcka och bekämpa sexuellt våld utfört av män i olika åldrar är därför prioriterat. Det är pojkar och män som står för merparten av allt våld, och genom att bland annat fokusera på och försöka förändra rådande maskulinitetsnorm stöds olika främjande och förebyggande insatser inom samhällets olika delar. Det ska ske genom att samarbetspartnerna tillsammans synliggör, förebygger och vidtar adekvata åtgärder riktat till våldsutövare som utför olika former av våld av en partner, andra bekanta eller okända. Från 2017 till 2018 har antalet anmälningar halverats och har därefter legat kvar på samma nivå under motsvarande period 2019

Ett Trollhättan fritt från våld

Ett utvecklingsarbete inom Trollhättans Stad för att samordna och kraftsamla arbetet med att motverka våld i alla dess former pågår. Att jobba våldsförebyggande kräver samarbete och att flera olika perspektiv och kunskapstraditioner länkas samman till en helhet med en gemensam vision om att våldet ska upphöra. En samverkansgrupp skall tillskapas med uppdrag att leda utvecklingsarbetet.

Ungdomar i riskzonen

Ungdomar är som mest brottsaktiva under tonårens senare del (15–17 år). Långt ifrån alla begår brott och alla som gör det fastnar inte i negativa beteenden men samhällets reaktion på brott kan vara avgörande för den fortsatta utvecklingen. Tidiga insatser och åtgärder från samverkande myndigheter är en förutsättning för förändring hos den unge. Exempel på en sådan insats är SIG (Social insatsgrupp). Även insatser som riktas mot föräldrar, kan hjälpa ungdomarna komma in på rätt spår igen. I projektet "Unga lagöverträdare" som är under uppstart kommer kommunen och polisen att samarbeta med det lokala föreningslivet för att erbjuda alternativa sysselsättningar till ungdomar som misstänks ha begått brott.

Alkohol, narkotika, dopning, tobak och spel (ANDTS)

CAN drogvaneundersökning för 2019 visar på en ökad andel rökare för pojkar och flickor i årskurs nio. Rökdebuten som sker vid 13 år eller yngre är på några skolor så hög som 19%. Forskningen visar på ett samband mellan rökning av cigaretter och cannabisrökning, vilken är den vanligaste drogen som unga använder sig av. Att nå

stadens elever i så unga år som möjligt i det förebyggande arbetet är av största vikt. Både för att motverka tobaksanvändandet, men också för att motverka barn och ungas attityder till narkotika. Det är lätt för ungdomar att få tag på tobak och alkohol. Även tillgången till narkotika är hög. Föräldrars inställning och agerande är något som har stor betydelse för ungdomars attityder. Tonåringar som har sina föräldrars tillåtelse röker och dricker mer än de som inte får lov. Därmed är föräldrar särskilt viktiga att nå i det lokala förebyggande arbetet.

Våldsbejakande extremism

Trollhättans stad har sedan 2016 en handlingsplan mot våldsbejakande extremism. Handlingsplanen innefattade flertalet aktiviteter. Under 2019 pågår en revidering av handlingsplanen som antas av SDL. Arbetet riktar in sig på våldsbejakande högextrema miljöer, våldsbejakande vänsterextrema/autonoma miljöer samt våldsbejakande radikala islamistiska miljöer. Arbetet utgår från de mänskliga rättigheterna. Grundlagen garanterar alla människor åsikts- och religionsfrihet och myndigheterna får inte registrera människor med dessa som grund. Klistermärken och klotter med högerextremt budskap är det som tydligast noterats i Trollhättan.

Arbetet med VBE bör inkluderas i en utveckling av en systematisering av gemensam lägesbild kopplat till det brottsförebyggande arbetet. Det finns behov av en utökad dialog mellan kommun och polis gällande omvärldsbevakning.

Social oro

Begreppet social oro innehåller flera olika dimensioner – men ses generellt som ett resultat av bristande livsvillkor. Fysisk miljö, sysselsättning, fysisk mobilitet, liv o hälsa, demokrati, ekonomiska förutsättningar, utbildning/kunskap och immateriella värden är alla centrala livsvillkor som upprätthåller och bygger Tillit. Om villkoren är alltför ojämlikt fördelade kommer personer eller grupper att mista tilliten till varandra och till samhället och bristande tillit kan få konsekvenser i form av bränder, hot mot offentliga aktörer, missbruk, upplopp och kriminalitet. Parallella strukturer kan växa sig starka. Möjligheten att lagföra brott minskar då många inte vågar vittna/inte vill lägga sig i. Trollhättan är inte förskonat från denna utveckling, det krävs samordnade insatser för att bryta denna utveckling och förebygga att fler personer dras in i den bristande tilliten.

Medborgarlöfte

Sedan 2015 upprättas årligen ett medborgarlöfte till invånarna i samarbete mellan polisen och kommunen.

Samverkansinsatser samt prioriterat inriktningsområde 2020

Detta gör Trollhättans Stad och Polisområde Östra Fyrbodalen gemensamt:

- Utvecklar det förebyggande och trygghetsskapande arbetet genom informationsutbyte och samverkan i Kvinnofridsgruppen och Trygghetsgruppen som under 2020 utvecklas till Lokalt BRÅ.
- Har en regelbunden dialog och informationsutbyte mellan Trollhättans Stads verksamheter och polisen
- Är aktiva i Sociala insatsgruppen
- Bidrar aktivt till två gemensamma informationsmöten för allmänheten inom ANDTS
- Arbetar förebyggande mot dopning i våra certifierade anläggningar
- Genomför tillsyn mot krogar, med inriktning mot narkotika, överservering och ansvarsfull alkoholserving inklusive Krogar mot knark.

Detta gör Polisområde östra Fyrbodalen:

- Har fortsatt synlighet på allmänna platser
- Områdespolisverksamheten ska fortsätta och prioriteras även under 2020
- Riktade insatser mot alkohol, våld och narkotika
- Direktförverkande av alkohol på allmän plats

Detta gör Trollhättans Stad:

- Fungerar som sammankallande i gemensamma grupper
- Arbetar aktivt med information och kunskapsspridning till barn, unga och vuxna om alkohol, narkotika, doping, tobak och spel.
- Samordnar arbetet med grannsamverkansområden, trygghetsvandrare och systematiska Trygghetsronder
- Kompletterar polisens trygghetsskapande åtgärder genom att vid behov anlita ordningsvakter i berörda områden

Uppföljning

Samtliga ansvariga ska följa upp sina respektive samverkansområden varje år. Redovisningen ska redovisas för styrgruppen under första kvartalet varje år. Denna åtgärdsplan gäller under 2020 och inför 2021 tas en ny plan fram. Uppföljningen kommer att belysa vad som har genomförts, vem som har samverkat kring aktiviteten samt eventuella effekter som aktiviteten har resulterat i.

Trollhättan 2019-12-17

Rickard Fremark
Lokalpolisområdeschef

Paul Åkerlund
Kommunstyrelsens ordförande

Ulrika Strandroth Frid
Stadsdirektör